

Univerza v Ljubljani
Ekonomski fakulteta
Kardeljeva ploščad 17
1000 Ljubljana

izr. prof. dr. Alenka Vrbinc

**Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino kot drugi tuji jezik v
1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot drugi tuji jezik v 1.
in 2. letniku srednje tehniškega oziroma strokovnega izobraževanja
in kot prvi tuji jezik v 1., 2. in 3. letniku srednjega poklicnega
izobraževanja**

HEADWAY ELEMENTARY

5. izdaja

Učbenik: Liz Soars, John Soars, Paul Hancock. 2019. *Headway Elementary*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Liz Soars, John Soars, Sue Merifield. 2019. *Headway Elementary*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Liz Soars, John Soars, Jo McCaul. 2019. *Headway Elementary*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, februar 2020

SPLOŠNI PODATKI O UČBENIŠKEM KOMPLETU IN CILJNI UPORABNIKI

Učbeniški komplet *Headway Elementary*, 5. izdaja, ki je predmet te recenzije, je namenjen poučevanju angleščine kot drugega tujega jezika v 1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot drugega tujega jezika v 1. in 2. letniku srednje tehniškega oziroma strokovnega izobraževanja in kot prvega tujega jezika v 1., 2. in 3. letniku srednjega poklicnega izobraževanja. Nivo učbeniškega kompleta je ocenjen z vmesno stopnjo A1 (uporabnik na osnovni ravni, vstopna raven) in A2 (uporabnik na osnovni ravni, vmesna raven) po Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike.

OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA

Učbeniški komplet *Headway Elementary*, 5. izdaja, vključuje teme in naloge, ki ustrezajo nivoju znanja in starosti dijakov, ki jim je učbeniški komplet namenjen in ki jih najdemo tudi v podobnih učbenikih za poučevanje angleščine na tej stopnji. Enote so strukturirane pregledno in so razdeljene na razdelke, ki imajo jasno določene in dosegljive cilje, poudarek pa je na komunikativnih in interaktivnih dejavnostih, učenju in utrjevanju besedišča in slovnice in izboljševanju bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja.

Učbeniški komplet je sestavljen iz:

- učbenika (*Student's Book*), ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do nalog na spletu (*Online Practice*),
- *Online Practice*, ki je namenjen samostojnemu učenju,
- delovnega zvezka (*Workbook*),
- priročnika za učitelje (*Teacher's Guide*) ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do *Teacher's Resource Centre*,
- *Teacher's Resource Centre*, kjer so na enem mestu zbrana vsa gradiva za *Headway* (npr. avdio in video gradiva za učbenik in delovni zvezek, besedila slušnih razumevanj, opombe za učitelje, testi, rešitve itd.),
- *Classroom Presentation Tool*, ki je namenjen uporabi v razredu,
- CD-jev z gradivi, namenjenimi slušnemu razumevanju.

UČBENIK: SESTAVNI DELI IN USTREZNOST

Učbenik, ki obsega 156 strani, ima grafično ustrezno podobo, saj je večbarven in vsebuje veliko slikovnega gradiva (fotografije, ilustracije). Sestavljen je iz dvanajstih enot (str. 9–128) in dodatkov (zapisi vseh besedil, namenjenih slušnemu razumevanju (*Audioscript*) – str. 129–142; razlaga slovnice (*Grammar reference*) – str. 143–148; dodatna gradiva k posameznim enotam (*Extra materials*) – str. 149–

154; seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) – str. 155; glagolski vzorci (*Verb patterns*) in fonetični simboli (*Phonetic symbols*) – str. 156). Učbeniku je priložena kartica s kodo za dostop do gradiva na spletu (*Online Practice*), ki vključuje dodatne aktivnosti za ponavljanje in utrjevanje predelane snovi v posamezni enoti, naloge za razvijanje bralnega in slušnega razumevanja, govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja ter naloge za preverjanje napredka.

Enote so razdeljene na več razdelkov. Vsaka enota se začne z uvodno stranjo, na kateri je s pomočjo slikovnega gradiva in vprašanj, namenjenih razgovoru o témi, predstavljena tematika, ki jo obravnava enota. Dijaki se lahko pogovarjajo o naslovu enote, ciljih (npr. pri slovnici in besedišču), fotografiji na uvodni strani, ogledajo si lahko video. Nato sledijo razdelki, ki so posvečeni slovnici in utrjevanju slovnice (*Grammar, Practice*), bralnemu razumevanju v povezavi z govornim sporazumevanjem (*Reading and speaking*) ali slušnim razumevanjem (*Reading and listening*), besedišču v povezavi z govornim razumevanjem (*Vocabulary and speaking*) ali slušnim razumevanjem (*Vocabulary and listening*), angleščini v vsakodnevni rabi (*Everyday English*) in utrjevanju in razvijanju pisnega sporočanja (*Writing*).

V razdelkih z naslovom *Grammar* in *Practice* je slovnica obravnavana sistematično, poudarek je na primerjanju podobnih struktur in na rabi v sobesedilu. Razdelek z naslovom *Grammar* se začne z okvirčkom z naslovom *Starter*, s pomočjo katerega se uvede slovnično poglavje, obravnavano v posamezni enoti (npr. stopnjevanje pridevnika v deveti enoti; *going to future* v enajsti enoti). Nato sledi razdelek, kjer se dijaki seznanjajo s slovnično strukturo s pomočjo krajših besedil, ki jih lahko berejo ali poslušajo, in različnih nalog, namenjenih poslušanju, govorjenju in pisanju, ki jih delajo sami, v parih ali v skupinah. Gre za različne vrste nalog, kot so dopolnjevanje razpredelnic in povedi (npr. s podatki iz besedila za slušno razumevanje, z glagoli v pravilni obliki), tvorjenje vprašalnih povedi, odgovarjanje na vprašanja (npr. o prebranem ali poslušanem besedilu), povezovanje podatkov iz dveh različnih stolpcev. Slovnica je na kratko razložena v okvirčku z naslovom *Grammar spot*, v katerem je tudi navedeno, na kateri strani v razdelku *Grammar reference* (str. 143–148) je slovnica podrobneje razložena. Dijaki so opozorjeni tudi na dodatne slovnične naloge (*Go online for more grammar practice*), ki jih najdejo na spletu (headwayonline.com).

Razdelek *Reading and speaking* je namenjen bralnemu razumevanju in razvijanju govornega sporazumevanja, v njem pa najdemo besedila, v katerih se dijaki seznanjajo z novim besediščem, hkrati pa se jih spodbuja, da se pogovarjajo o vprašanih, povezanih s témo, obravnavano v besedilu. Če se razdelek hkrati osredotoča na bralno in slušno razumevanje, je naslov *Reading and listening*. Dijake se spodbuja (*Go online to watch a video...*), da si na spletu ogledajo video (npr. v prvi enoti video o tem, kaj je moč početi v Londonu; v peti enoti video o šoli za nadarjene mlade glasbenike; v deseti enoti video o tem, kaj delajo ljudje v različnih časovnih pasovih).

Razdelek *Vocabulary* je namenjen usvajanju besedišča, ki se ga sistematično uvaja in utrjuje v vseh dvanajstih enotah. Na tej stopnji učenja se novo besedišče uvaja sistematično in postopno, tako da dijaki razvijajo in bogatijo besedni zaklad ter pridobivajo samozavest pri izražanju. Če so naloge poleg širjenja besedišča namenjene tudi izboljšanju govornega izražanja ali slušnega razumevanja, je razdelek poimenovan *Vocabulary and speaking* oz. *Vocabulary and listening*. Če je poleg besedišča poudarek še na izgovarjavi, je razdelku naslov *Vocabulary and pronunciation*. V tem razdelku najdemo številne naloge, kot so dopolnjevanje razpredelnic in povedi z že danimi besedami, predlogi, pridevniki (npr. pridevniki, ki se končajo na *-ed* ali *-ing*), povezovanje fotografij in danih besed ali zvez, odgovarjanje na vprašanja, povezovanje podatkov iz dveh različnih stolpcev, določanje besedne vrste ležeče označene besede v povedi (npr. razlika med pridevniki in prislovi) itd. Dodatne naloge z besediščem so na voljo tudi na spletu (headwayonline.com), na kar so dijaki opozorjeni (*Go online for more vocabulary practice*).

V tretji in osmi enoti najdemo tudi razdelek z naslovom *Listening and speaking*, kjer je slušno razumevanje povezano z razvijanjem govorne spretnosti, dijaki poslušajo posneta besedila, o katerih se nato pogovarjajo, odgovarjajo na vprašanja, povezana s temi besedili, izmenjavajo oz. izražajo mnenja, lahko pa si ogledajo tudi video (npr. v tretji enoti o uravnoveženosti poklicnega in zasebnega življenja).

V razdelku *Everyday English* dijaki vadijo rabo angleščine v vsakodnevnih situacijah, poudarek je na ustreznih izrazih, ki jih lahko uporabijo v vsakodnevnem pogovoru, pri tvorjenju vpljudnih vprašanj in predlogov, pri nakupovanju, dajanju napotkov, kako se kam pride, učijo se brati številke in datume ter povedati, koliko je ura. Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje govorne spretnosti (*Go online for more speaking practice*), ali da si ogledajo video (npr. v sedmi enoti video o dveh zelo različnih porokah in o dveh zelo različnih rojstnodnevnih zabavah).

Pisnemu sporočanju je namenjen razdelek z naslovom *Writing*, ki ga najdemo na koncu vsake enote. Dijaki pišejo blog, formalno in neformalno elektronsko sporočilo, zgodbo, izpolnjujejo obrazce, opisujejo svoj dom, glavno mesto svoje države, počitnice, učijo se izboljšati slog (npr. z izbiro ustreznega zaimka, veznika). Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje pisnega sporočanja (*Go online for more writing practice*).

V dodatku so na str. 129–142 zapisana vsa besedila, ki so namenjena slušnemu razumevanju (*Audioscript*). Sledi razdelek z naslovom *Grammar reference* (str. 143–148), kjer so na razumljiv, jasen in preprost način razložena slovnična pravila, ki so tudi ponazorjena s primeri rabe. V *Headway Elementary*, 5. izdaja, so obravnavana naslednja slovnična poglavja: glagol *be*; svojilni zaimki; kazalni zaimki; saški roditelj; časi (*present simple, present continuous, past simple, going to future, present perfect*); *love/like* + glagolnik; *there is/are*; *how many, how much*; *some, any, a lot of*; naklonska glagola *can* in *could*; prislovi; števni in neštevni samostalniki; stopnjevanje

pridevnika; *have got* in *have*; *whose* in *who's*; *to* + nedoločnik za izražanje namena. V dodatku (str. 149–154) najdemo dodatna gradiva (*Extra material*) za utrjevanje bralnega in slušnega razumevanja, govornega sporazumevanje ter pisnega sporočanja. Na koncu dodatka je na str. 155 seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*), na str. 156 pa glagolski vzorci (*Verb patterns*) in fonetični simboli, uporabljeni v zapisu izgovarjave (*Phonetic symbols*).

Če povzamemo, je treba v zaključku opisa učbenika *Headway Elementary*, 5. izdaja, še enkrat poudariti, da so v učbenik vključene teme, ki jih najdemo tudi v drugih podobnih učbenikih, namenjenih temu nivoju znanja (npr. spoznavanje drugih ljudi; služba in družinsko življenje; prosti čas in pristočasne dejavnosti; opisovanje različnih krajev; dogodki v življenju ljudi; prehrana in nakupovanje; življenje v mestu in na vasi; življenjske izkušnje in potovanja). V besedilih pri posamezni enoti se pojavljajo slovnične strukture, ki se jih v določeni enoti obravnava, tako da se dijaki seznanijo s tem, kako se slovnica uporablja v dejanskem sobesedilu. Prav tako je treba še enkrat omeniti dejstvo, da je v učbeniku pozornost namenjena vsem štirim veščinam, to je slušnemu in bralnemu razumevanju kot tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek obsega 95 strani, je črno-bel, natisnjen v dveh stolpcih in vključuje tudi slikovno gradivo (fotografije, ilustracije). Besedila, namenjena slušnemu razumevanju, so dostopna na spletu (headwayonline.com).

Enote v delovnem zvezku so razdeljene na razdelke *Grammar*, *Vocabulary*, *Everyday English* in *Review* (kratka ponovitev slovnice in besedišča) ter imajo ustrezno grafično podobo, tako da je razvidno, kaj posamezne naloge obravnavajo. Delovni zvezek predstavlja ustrezno dopolnilo učbeniku. V delovnem zvezku dijaki s pomočjo številnih nalog, ki jih uvajajo preprosto napisana in jasna navodila, utrjujejo slovnico in besedišče, predelano v učbeniku, v njem najdemo še dodatne naloge za slušno in bralno razumevanje. Četrta, osma in dvanajsta enota sledi test (*Stop and check*), ki zajema snov štirih enot (prve do četrte, pete do osme, devete do dvanajste), razdeljen pa je na tri dele, in sicer slovnično nalogo (*Grammar*), nalogo z besediščem (*Vocabulary*) in nalogo z angleščino v vsakdanji rabi (*Everyday English*). Naloge so ovrednotene s točkami, kar omogoča dijakom, da spremljajo svoj napredek. Dijaki so opozorjeni tudi na dodatne naloge na spletu (*Go online for more skills and language practice*) ter na naloge na spletu, s pomočjo katerih spremljajo svoj napredek (*Go online to check your progress*). V dodatku najdemo na str. 84–94 rešitve vseh nalog v delovnem zvezku (*Answer key*), na str. 95 so seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in fonetični simboli (*Phonetic symbols*).

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je v črno-beli tehniki z izjemo naslovov razdelkov (npr. *Grammar, Vocabulary, Everyday English, Answers and audiscript, (Possible) answers*, itd.), ki so natisnjeni rdeče, v rdečih okvirčkih pa so tudi naslovi, kot so *Suggestion(s), Video, Extra idea(s), Extra activities, Alternative, Culture note* oz. besedila s podrobnejšimi navodili o tem, kako začeti z določeno témo (*Starter*) oz. kako začeti pogovor o določeni slovnični strukturi (*Grammar spot*). Pod naslovom *Suggestion(s)* najdemo predloge za izpeljavo določene aktivnosti, pod naslovom *Video* je kratek opis videa, ki si ga dijaki lahko ogledajo, pod naslovom *Extra idea(s)* najdemo dodatne ideje za delo v razredu, pod *Extra activities* najdemo predloge za dodatne dejavnosti, pod *Alternative* pa predloge za alternativne dejavnosti, *Culture note* opozarja na kulturološke razlike.

V uvodnem delu je opisana zgradba učbenika, delovnega zvezka, priročnika za učitelje in *Headway Online*, ki je namenjen tako dijakom kot učiteljem. S pomočjo *Headway Online Practice* lahko dijaki ponovijo vsako enoto v učbeniku, ponovno naredijo vse naloge iz učbenika, gledajo videe, nadgrajujejo znanje z dodatnimi nalogami, preverjajo svoj napredek, se spopadajo z dodatnimi izzivi. Učitelji lahko dostopajo do *Teacher's Resource Centre* v *Online Practice* (kartica s kodo za dostop je priložena priročniku za učitelje), kjer imajo dostop do istih virov kot dijaki, poleg tega pa lahko spremljajo delo in napredek dijakov ter število točk, ki so jih dobili pri posamezni nalogi ali testu. *Teacher's Resource Centre* vključuje vsa besedila za slušno razumevanje v učbeniku in delovnem zvezku, videe, rešitve, napotke za učitelje, dejavnosti, ki jih je moč kopirati, ter teste. V uvodnem delu priročnika za učitelje so predstavljeni tudi vsi sestavni deli učbeniškega kompleta, novosti pete izdaje *Headwayja*, izjave učiteljev, zakaj zaupajo *Headwayju*, navedena je vsebina učbenika ter cilji, opisano je, kako dijaki usvajajo novo besedišče, na kratko je predstavljenih nekaj knjig, s katerimi si učitelji lahko pomagajo pri poučevanju.

Na začetku vsake enote v priročniku za učitelje je kratka predstavitev enote (*Introduction to the unit*), predstavljeni so cilji po posameznih razdelkih (npr. *Grammar, Vocabulary, Everyday English*). V priročniku za učitelje so poleg podrobnih metodoloških napotkov, ki pomagajo učiteljem pri izpeljavi učne enote, navedeni tudi predlogi, kako je možno izvesti določeno nalogo, učitelji najdejo predloge za dodatne dejavnosti oz. dodatne ideje, ki omogočajo večjo fleksibilnost. Del priročnika za učitelje so tudi rešitve vseh nalog v učbeniku. Na str. 167–239 najdemo dodatne aktivnosti, ki jih je moč fotokopirati.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Učbeniški komplet *Headway Elementary*, 5. izdaja, je zastavljen tako, da dosega vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja, ki so opredeljeni v učnem načrtu oz. katalogu znanja za angleščino in ustrezajo stopnji znanja in starosti dijakov, ki jim je ta učbeniški komplet namenjen. S pomočjo tega učbeniškega kompleta dijaki nadgrajujejo že pridobljeno jezikovno in zunajjezikovno znanje ter izboljšujejo bralno in slušno razumevanje besedil v tujem jeziku ter govorno sporazumevanje in pisno sporočanje, vse štiri veščine pa so vključene tako, da tvorijo smiselno celoto. Besedišče je vedno predstavljeno v sobesedilu in ne le kot seznam posameznih besed, kar omogoča razumevanje pravilne rabe besede v sobesedilu. Prav tako je vzpostavljena povezava med besediščem, slovnico in pomembnim ciljem učenja tujega jezika, to je komunikacijo. Vsebina učbeniškega kompleta je ustrezno didaktično-metodično organizirana, prav tako pa je ustrezna tudi likovna ter grafična oprema, ki podpira poučevanje in učenje. Učbeniški komplet *Headway Elementary*, 5. izdaja, ustreza vsem omenjenim jezikovnim in jezikoslovnim kriterijem in je zato primeren za pouk angleščine kot drugega tujega jezika v 1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot drugega tujega jezika v 1. in 2. letniku srednje tehniškega oziroma strokovnega izobraževanja in kot prvega tujega jezika v 1., 2. in 3. letniku srednjega poklicnega izobraževanja.

izr. prof. dr. Alenka Vrbinc